QORMADA >> SEEYLAC BAALI<<

QEEYBTA 4-AAD.

{qeeybta hore hadii aadan soo aqrisanin ,si aad ula qabsatid sheekadeena ,waxaan ka hadleeynaa wadaad Soomaaliyeed kaasoo noolaay 800 sano kahor .laguna magacaabo ZEEYLICI.

جمال الدين أبو محمد عبد الله بن يوسف بن محمد الزيلعي

Buugaagta oow qoray waxaa kamid ah .

تخريج أحاديث الكشاف 2

نصب الراية لأحاديث الزيلعي.....1

(الكتاب : نصب الراية لأحاديث الهداية)

==========

#Af Soomaaliga jirdahiisa doondoona-1.
#Aqristoow su`aal?
afsoomaaliga maxaa lagu dhahaa (DIIN)sida Diinta Islaamka.
waa halxiraale,kor intaad isku qaado Qaamuusyada inooqoran haku roorin qish haudoonanin halkaas
wax kuqoran ayaan jirin. ogsoonoow
QAAMUUSKA ,QABYATIR waa ubaahan yahay
ereyo badan ayaa ka maqan .
-Qaamuusyada hada inooqoran gaalo ayaa maalgelisay kumana soodarin erey bixinta Soomaalida DIIN utaqiinay.
-Suugaanta Soomaalida waad kasoo dhex helikartaa ,balse Qaamuusyada maya.
-qormooyin keenii hore, hadii aad aqrisatid waad kasoo dhex heli kartaa weliba sifiican ayaan uga faalooday arinkaas.
==========
#AfSoomaaliga jirdahiisa doondoona.-2.
ereyga koonfur laga waayo waqooyi halaga doono
midka intaasba laga waayo galbeed ayoow naga jiraa
hadii laga waayo Canfarta halaga doono waayo Afka Soomaaliga isaga ayeey wada dhasheen oo afkeena cirka kama soo dhicin ,sida Dahabkana dhulka lagama soo qodin .
Afka, Soomaaliga Afaf eey wada dhasheen ayaa jiro, inta aanan eray lagu ijtihaadin oo soomaalida loo curinin mid cusub
waxaa haboon in lasoo ergado. qaamuuskana lagu qeexo ereygaas halka laga keenay si hadhoow

hadii oow naga dhumo dhaqso loo soo helo, waayo Buuga aad maanta qortay beri ayoow dhumi karaa
ama ereyga aad curisay in Soomalida qaadashadiisa kaba caagaan ayaa suura gal ah .
balse ereyga marka aad kasoo amaahatid deriskaaga hadii oow kaa dhumo dhaqso ayaa loo helayaa.
tusaale :Moos , Buyoow ayaa loo yaqaanaa. reer Beeydhabo ayaana ugu yeeraan sidaas
Afsoomaaligii Nabi Aadan ku hadlayna kaas ayaa ah. balse Moos. umado kale ayaan kasoo amaahanay .
ereyga hadii sidaas loo qeexo weligiis ma dhumaayo waayo suuragal maahan in reer Beeydhabo dhamaantood
wada dhintaan , balse qoraaga waa dhimanayaa, qoraaladiisana sidookale , balse afka eey qolo ku hadasho
ma dhimanaayo.

#aqristoow inoo sheeg maalmaha Isbuuca magacyadooda.
Sabti, Axad, Isniin ,waxaasoo idil waa afcarbeed, bal isku dey Afsoomaali ahaan inaad kusheegtid.

#TODOBADA MAALIN MAGAC YADOODA AFSOOMAALI KU SHEEG?.
-magacyada eey noolahaayeen maalmaha weey inaga lumeen, Isbuuca maalmahiisa af carabi ayaan ku isticmaalnaa .

-Xagee ayeey ku qarsoomeen magacyadaas?
weey nool yihiin balse waanan laga warhaaynin .aan wax ka tilmaamo magacyada wiilasha iyo gabdhaha.
kadib ayaan isku deyi doonaa in aan kusoo helno cilmi baarista .

ISNIINO, AXADO, JIMCAALE, JIMCAAY, QAMIIS, QAMIISOOW,SABDOOW,DIRIR.
-magacaas Dirir ayaan dulistaageeynaa , macno ahaan Dirir waxaa loola jeedaa Xidig kaah weeyn
Soomaalida xidig-yaqaanada ahna aad beey arimahaas u kala dhigdhigi karaan , balse hada halka aan
usoconay ayaa ah , magacaas DIRIR.
waa magac kasii nool magacyadii hore.
Soomaalida maanta nool siiba koonfurta
magacyadaas aan kor kusoo xusay ayeey ubadkooda ula baxaan waxeeyna soo bilaabatay xiligii Islaamka laqaatay kadib , oo waxeey kasoo guureen magacyadii hore sida Diriri , NAAF, KUXDIN iwm.
-Islaamka ayaa laqay magacyadii Soomaalida utiqiinat 7 maalin.
sababta loo dabar gooyay ayaa ah quraafaadka in lala diriro waayo dadka qaar ayaa xidigaha ku fidnoobay , ilaa xiligaan ayeey jiraan qaar xidigaha faashado.inaga ujeedkeena waxa waaye in aan soo nooleeyno afkeena. hadeer Islaamka, aad baa loo fahmay
oo bulshadeena cabsi loogama qabo in xidigo caabudaan .
wiilasha & gabdhaha magaca loo bixin jiray hadii oow ku saleesnaay hadba maalinta oow qofka dhasho
waxaa halkaas ka muuqdo in magac-yadaan hoos ku qorana eey macno ahaan loola jeeday 7 maalin.

#soonooleeynta afka hooyo.

7 maalin .

-NAAF.

-AFGOOYE

-KUXDIN.

-DIRIRR

-AFAGAALLO

-GUDUN

-DALAALA

-LISTAN

-CIGAAL

intaasoo magac ayeey ku qarsoon yihiin

hadii larabo in lasoo nooleeyo iyaga halagala soo dhex baxo. waxaa xusid mudan in reer Jigjiga, eey curiyeen 7 maalin magac yadooda weliba afsoomaali ah. halkaan ayaan ku qori lahaay balse waan maqlay sheekadaas. qoraal ahaan kuma helin Muuqaal ahaana imasoo gaarin .

-sheekadaan aan sare ku qoray waxeey dhameestir u tahay sheekadooda, ujeedkeena ayaa ah in afka lasoo nooleeyo sababta afka loo soo nooleeynaayo ayaa ah aqoonta aduunka taalo ayaan rabnaa in aan afkeena ku martiqaadno. hadii aad Umado badan martiqaad u fidineeysid,halkii eey fariisan lahaayeen waa in aad sii diyaarisaa . aqoon marka lasoo hadal qaado GIRIIGA ayeey dadka soo xusuustaan , hadaa baartid kutubada

tiro ahaan dadkaas 10 milyan maba gaarin, maantana Soomaalidoo kabadan kuwaas in afkooda aqoonta oo idil ku qorato weey suuroobi kartaa.

==========

#Malinta&Midabbada.

Maanta waa cagaar beri waa casaan saadanbe waa huruud.hadaan ulabaxno maalmaha kuna tilmaansano, sideed uaragtiin.hadaba maalin Isniin ah marka waageeda baryo calaamad ugaar,ah oolagu aqoonsado majirtee.

-Sabti=casaan.

-Axad=HURUUD(Jaale) maanta waa maalin Jaale ah = Axad. .Aduunka Axadaa la uumay.

Aduunkana Qoraxaa iftiimiso Qoraxdana midabkeeda aroor hore waa Huruud.

-Isniin=cagaar.ileen waa maalintoow dhashay,Suubanaha.

1-GUDUUD

2-CAGAAR

3-MADOOW

4-CADAAN

5-HURUUD

6-BULUUG

7-QAXWE

==========

==========

#Qur`aanka & Midabka Geela.
AHLAL QUR`AAN .
(12.18)
-Geela midabbo badan malahan 3 midab ama 2 midab
ayeey sheegaan in oow leeyahay .
Lo`da ayaa ka midabbo badan dhoowr midab oo kala nuuc ah ayaa laga soo dhex helayaa.
iyadoo sidaasi tahay hadana Rabigeen waxoow yiri isha ku haaya qaabka loo sameeyay Geela
oo ku cibro qaata waxaa mudan midab kiisana in aan xoogaa maankeena ku mashquulino.
maanta Geela ka hadli meeynee aan Lo`da wax iska weeydiino midabkeeda .
Qur`aanka waxoow ka hadlay Lo` midabkeeda jaale yahay .

midab furan ishii aragtaa eegisteeda farxad gelineeyso ayaa la yiri . meeshaas waxaa ku qarsoon in midabbada qaarkood fiirintooda farxad qalbiga ku beerto.
-Midabka masaska ayaa loo ekeeysiiyaa dharka ciidamada , sidoo kale magac markii la maqlo qofkii maqashaa ka argagaxaayo ayaana loo bixiyaa kooxda ciidamada ka tirsan
sida BAARUUD, DAB, HOLAC.iwm.
berya dhaweeyd waxaan arkaayay ciidan loogu magac daray Sayid Cali . Ninkaas magaciisa qofkii maqlayaa quluubtaa ku farxdee maxeey ciidanka ugu bixiyeen magaciisa.Ciidan larabay in magacooda laga cabsado.
-yeekadoode ma maqasheen in Nabigeena gerkiisa midabb jaale ah mariyay Huruud.
C/laahi ayaa sidaas soo tebiyay , wiilkii Sayid Cumar dhalay.

Nabi Aadan midabkiisa madoow mise cadaan?.
midab-yaqaanada waxeey sheegaan asalka midabada kasoo farcamaan waa 3 [R.G.B]
-Cagaar, Buluug, Guduud.
madhihi karnaa Nabi Aadan midabkiisa waa guduudnaay
Quraankana waa inoo sarbeebay arinkaas oo waxaa lagu tilmaamay Dheri meel yaalay in oow ahaay kahor inta aanan Nafta lagu uumin Aadan .
dheriga midab ahaan waxeey isku midab yihiin ciida lagu magacaabo DOOY
waana ciida magaalada Beeydhabo hadii aanan qaldaneeyn
ama ciida u dhexeeyso labada webi, GANAANE & SHABEELLE.
--
#Beertii Basra ee midabka madoobeeyd!.
(Sawaadu Basra)

meel fog ka istaag keeynta, weey midab madoowdahay, markaad ku dhex jirtidna midabbo kala nuuc ah ayaeey
wadataa.
sidaas beey ku baxday magaca SAWAADU BASRA.
-Lo`da midabkeeda jaalaha yahay ee quraanka xusay mid sidaas ujirto miyaa mise waa sida beertii Basra?.
- carabta ayaa reer Yurub ku magacaabi jireen (Banuu asfar)
-Nabiga maalinboow Gerka marsaday Midabb Huruud ah ama Jaale,sax miyaa arinkaas ,daliil ma uheeysaa arinakaas ,waa halxiraale.balse Qalinkaa iga xadaye, jawaabta waanba kuu qoray.
-Soomaalida waxeey dheheen cirka waa midab madoow yahay .
-Cirka ayaa la yiri midabkaaga waa Buluug
waa jawaaboo waxoow yiri , bal halasoo cadeeyo arinkaas,
Doorbin ayaa laqaatay. marwalba oo hala soo dhaweeyo la damco waa sii dhaqaaqayaa
sida dhaandabagaale. waalaga quustay markaas .

-Sac guduudan caanahiisa maxeey cadaan u noqdeen ?
waa in aan ku cibro qaadano.
waayo xigmada waxeey tiri GEED dheecaankiisoow dhalaa,
balse Saca Madoow Caanahiisa waa Cadaan.
-waxbadan kaagama sheegin midabbada , waan kusii balansanayaa 100 bog wax ka badan
ayaan kaaga diyaariyay midabbada waad aqrisan kartaa .
sheeko dheer oo kusaabsan midabbada xili hore ayaan ka hadalnay ,hadeer waxaan soo kordhinay intaan aad isha soo marisay.
==========
#1 maalin ayaan waano uqoray ALSHABAAB.

#SOOYAALKA XARAKADA.1950-2023.

1995-tii & maanta ,magaalooyinka Burco , Hargeeysa , Gedo iyo Kismaanyo
Boosaaso & Bari & bartamaha .
shalay iyo maanta Masaajidada inoo dhisan maanta inta dhisan ayaa badan Bulshada Soomaaliyeedna maanta ayeey diinta aad ugu baraarugsantahay .
XARAKOOY , shalay hadii aad hubka iska dhigtay kuma aadan qasaarin faa`iido ayeeyba kuu eheeyd .
maantadaan sida shalay hadiiaad isasoo dhiibtid hubkana meel iska dhigtid
ASHAHAADKA kuu qaban maayo Islaam kaa dhigi maayo ASHCARI kuuma hogaansho.
shalay awoowgaa ayaa AMXAARKA qasab kusoo Islaamiyay , maantadaan waakaas gaaloobay , Jaziirada MAALDIFIS
Muslim beeyihiin weli.
Ul uqaado qof weeyn abid loogama adkaado .
Sagaarana qoorqabad biyo kuma cabto.
Culimada ayaan kuraacsanahay sida eey xal u arkeen arimaha Soomaaliya.
-Buuga weriyaha qoray "KOBICII ISLAAMIYIINTA SOOMAALIYA.1950-2000"
C/shakuur Mire, Buugiisa Boorsadoow iigu jiraa.

#dagaalkeena mustaqbalka .
qaabkee ayoow u ekaan doonaa , markaad hubka dhigtaan ayaan ka hadlayaa.
Beelaha Banaadiriga dagaalkooda Shubaakadoo leeska caayo ma dhaafsiisna
(Shubaako= daaqada/ dariishada)

dagaalkooda qurbajoogta, ayoow uqaab ekaan doonaa
qadkoo leeska caayo ma dhaafsiisna .dhaleeceeyn & booto , cidna Bud lalama dhaco .
-is caayi meeyno labadeena balse dhaleeceeyn ayaa dhexdeena ooli doonto waana xiliga nabad lagu wada noolyahay , balse xiliga colaada maya .

#Mad-hab lootacasubo. maya, ayaan kugu raacay.
Qur`aankaa inoo asal ah
qiyaasna isagaa ugu fiican, in looga qiyaasqaato .
Qofkii qof dilo in laqisaaso ayaa banaan, diyo qaadashaa banaan , cafisna weey ubanaantahay .
Qof dhintay hadii laga hishiiyay ,wax dil ka hooseeyana weey kuu banaantahay in aad heshiis u kala qaadid .
duuduub ayaan udhahay warkaas .

-dabinkii reer galbeedka , Amxaarka udhigeen yaanan ku dhicin labadeena.
Reer galbeedka shalay weey sireen Amxaarka , oo waxeey dheheen soo dil walaalkaa , kan Muslimka ah ee Dalka kula leh , sida lagula soo dar-daarmay boow yeelay.
kadibna maxaa dhacay , isagii ayeey dalkiisa gumeesteen ciidankii Amxaaradana cagta ayeey mariyeen
---
Wiilka Oromada ah waa walaalkeey, kan Jabuutina sidoo kale , in eey guryahooda ku laabtaan
kana baxaan aagagaas, diyaar beey u yihiin .
waxaa layiri "wiilaa dhashayaa la waanshaa "ASHAACIRO kuma dhalin waad ogsoontahay.
Aabana Ubadkiisa ma inkiro .

waxaan adiga kuu waaniyay ayaa ah . wax naga dhexeeyo baa jiro, waana DALKA.
wax usheegeeygana halmaalin ma dhaafsiisna ,si aadan iskuba dhihin in adiga lagu soo sasabo ayaa
qoraaladaan loo diyaariyay.
-waa run Aabahaa & Aabaheey weey dagaalameen waayo-waayo. Aabaheey hadii oow dabci xumaa, Adeerkeeyna dabci samaay , in aan iska baaro waamid loo baahan yahay
-Dadka sida Malaga denbiga daahir kama ahan ,Dadka weey danbaabaan denbi dhaafe waa Eebbe
-hadalka meel oow ka soo biloowdo waa jiraa balse meel oow ku dhamaado ayaan jirin ilaa laga gaaraayo
[LIMANIL MULKU AL YOOWM]
-Dagaal qof laga gardaranyahay ka biloowdo ayaa badan , balse gardaradii loogeestay qofkaas 10 jibaarkeed
hadii oow ku aarsayo sida midka aad wadiin ayoow isku bedelaayaa.
-sheeko wanaag ku bilaabato xumaan ku dhamaato baa jirto.

#Faafinta mad-habtaada
Masaajidkaaga kutub Quraan & kan Bukhaari & Muslim waxaa kuu dheer kutubta eey qoreen Culimadaada, anigana waxaa iidheer kutubada Culima deeyda
-Caqiidada aan u nisba sheegto Seef iyo Baaruud kuma faafin
hadeerna kii kabaxaayo cidna xarig uguma xirxirna.

-waanadeeyda walaala yaal Quraanka & Axaadiista kuma badna . dadka qaarkiis dastuur ayeey qortaan isaga ayeeyna dood kadhigtaan.
-Dastuur qorasho waa xaaraane maxaad usoo hadalqaaday?
midaas in aan kaa qanciyo aan isku deyo.

-tusaale yar aan ku siiyo , kaba soo qaad in aad xil iidooratay canshuur in aan kaaqaadana iga ogolaatay
canshuurtaas aan kaa qaaday , Masaajid ayaan ku dhisayaa ,mad-habteeydaan Ubadkaaga barayaa, midaas raali miyaad ka tahay ? .
aan heshiis qorano .
kuna magacaawno {WATHIIQO}
sida midii Madiina & tii Maka xiligii Qureeysh.
qoladii rabtana ha ugu yeerto Dastuur .
-Canshuurta shacabka laga qaadaayana ,Wado Laami ah & Isbitaal & guryo raqiis lagu degi karo halagu dhiso .
Aayada Quraanka ugu dheer waxeey ka hadleeysaa dad deeyn kala qaadanaayo heshiisna kalaqoranaayo .laba qofood oo deeyn kala qaadatay hadii layiri ha diiwaan geliyaano
qodobada heshiiskooda , miyeeysan kaba muhiimsaneeyn laba qoom oo Dal kawada dhexeeyo in eey qortaan waxeey ku wada hishiiyeen?.
-Quraanka waxoow ka waramay Nin & Naagtiisa . markeey kala xanaaqaan ehelka kuwooda ugu aqyaarsan
labadaas qof hakala maslaxaano , balse lama dhihin heshiis haloo kalaqoro ,xaaraan maahan hadii qodobo eey ku heshiiyeen warqad loogu qoro ileeyn qofka wixii shalay lagu heshiiyay maanta in oow ilaabo ayaa suuragal ah, Dumarkana waxaa lagu xantaa in eey hilmaansho badan yihiin .Diinta waxeey tiri hala heshiisiiyo
qooska , xeer hoosaad looma baahna in aan wada qorano , sida Ninkaas & Naagtiisaba loogu baahanin in eey xaanshi ku qoraan waxa eey ku heshiiyeen.
-waxaan ahay walaalkaa tanina waa warqad furan .
Askari miyaan ahay ? maya waaye jawaabta.
Imaam masjidna maba ihi , Ustaad Jaamacadeedna kaba daran Doowladana xil kama haayo , balse waan ku daba feeylay .

Doowlada Soomaaliya qolo eey ka adkaatay balse weli cuqdadeeysan waxaa ka wanaagsan in eey la heshiiso.

MOOWJADAHA AFKAARAHA.

#Qalinka Ashaaciro qosol baanan ka marneeyn .
kaftan aan u miis-miiso .
-maxabada jaceeyl kooda MOOWLIID baan u dhigi lahaa .
(Cumar,Cali & Cusmaankeena)
midaas waan u yara kaadshay.
Muslim kala irdheeyn maayo ,Muxamad Baakhir, inoow xanaaqo ma ogoli.
Moowjad cusuboo ismaandhaaf ah mid kacshaana ma ogoli.
-MOOWLIIDKA dhigistiisa Masar baa inoo keentay
Muslimiinta in lagu mideeyo ayoow ahaay ujeedkiisa,SHIICO & SUNI.
-maantaba hadaan dhigo Moowliidka Imaamyada miyeey Muslim mideeysaa?.
maya waaye sheekadaas.
-Ina maxamad, walaaloow maxusuusataa Xadiiskii ." iikeena, Xaanshada, aan idiin xariiqee."
markeey muran ku raageen Maanyadaa ka maaggtaye, sidii Nabi Muuse & Khidir ayeey noqotay sheekadaas.
miftaax leen ku siiyaye kuma wada xusuusinin.
-ineey midoowdo Shiicada ma wax laga xumaadaa?.
Miikafili mad-habtiisa Muslim miyaadba moodeen .
(Bulsho qurub-qurub ukala gooy)
-Ina Muxamadoow heedhe . Moowliidka dhigistiisa hadeey qolo mideeyneeyso maad u deeysataan waaye!.

-MOOWLIIDKA ma dhigaayi (dhigimahayo) haba joogto , maad muranka deeysaan.
-Musxafkeena aqrintiisa marbaa qolo isku maandhaaftay.
miftaaxiisa iga qaado waa xadiis mugweeyn kaas.
[10 sano ka hor ayaa aqriyay DASTUUR AL WIXDA]

#kasoo dhex bax shaatigaas ashcari nimo.
halkaas hakasoo dhex maansoonin .
qofbaa sidaas idhihi rebay .
u soo safo kooxdeena safkana dhankeena soo mar.
-jawaabteeda waxa waaye.
weey safaf bateenee waa safkee safkaagaas?.

==========
#QABIILKA&DILKA.
Dil markoow dhaco kadib baaris ayaa laguda galaa.
hanti ayaana lagu bixiyaa .SHUUTE & LIIBAAN CALI YAROOW,
sharuur kuma joogaan Maxkamada dhexdeeda
balse Canshuurta shacabka ayeey ku fadhiyaan.
hadii qofkaaga ladilo, hadaa diyo qaadaneeysid maxaad qarash nooga qasaarisay .
culimada ha uga qiyaas qaateen qisadii ninka yiri waan iska cafiyay Tuuga.
intaadan iikeenin maxaad ucafin weeysay ayoow yiri Nabiga.
Qabiilada hadii eey Jilib carro ku dhaqmayaan, yeeysan Doowlada Canshuurteeda ku ciyaarin .
ciqaab adag hala marsiiyo cida Dhiiga ku ciyaareeyso.
ciqaabta maxeey noqon kartaa?

adigoo cafiyay hebel Dilka oow geestay dartiis Bulshada laguma siideeynayo ,XABSIGA haku dhex waaro .
cafis waxoow jiraa kahor inta aadan Doowlada ii hiili dhihin.
Askariga inta aadan shaqo udirsanin marka hore FARO kaqaad qof intoow dilo hadii oow kabso ku fekero ,
Aduunka meel walba oow ubaxsado halaga soo qabtee .
-Aduunka waa hal tuulo,Booliiska Caalamka wada shaqeeyn weey ka dhexeeysaa.
-qof dil kadibna Qabiilkaaga haku dhoofiyo
daaqadeey kasii bexeeysaa mardhow.
-Qaacido waaye .dil & wax ka hooseeyaba waalaga xaaltami karaa.
axmaq aanan Islaamka fahmin ayaa arinkaas ku hungoobay, Mad-habtiisana Diin uga dhigay dadkeena.
-Reer Banii-israa-iil arinkooda qosolka leh.
Fircoown ayeey adoomo u ahaayeen Nabi Muuse ayaa kasoo xoreeyay ,Dilka dhexdooda kadhacay
weey ka gilgisheen Doowladiisa ayeey halis geliyeen .Dibi goowraca ayeey doodaas ku dhamaatay ,diir kaqaadis uma baahna.
-Doowladii Islaamka maxaa loodumiyay?.
dhima shadii Cusmaan bin cafaan darteed.
Dadka Carabta &Afrikaanta waa isku mid caadifadoodaa sareeyso caqliga isagaa ka xoog badan marmarka qaar.
==========
==========
#Oromada & Soomaalida

Sidee ku bateen Su`aasha mataagna
balse side ku yimideen Afrika.
Cida sheekadaas faafisaa waa Ilmihii

Gumeestaha. ileen iyagaa Yurub inteey ku tarmaan Aduunka duulaan u aadi jiraye.
-Hadaba hadii sisan wax ugu sheegno, sidaan
kubadanay waa sidaan.
Somaalida sida Bada-Cas maahan oo biyo badan kaga soo kordhaan Badweeynta Hindiya.
Asal ahaan waxaan eheeyn in yar oodegan dhul aad u balaaran marwalba oo eey dhasheena badato dhulkeena ayaan sii dhisan jirnay.weligeen Umado kale kuma aanan duulin
Amxaar nadhibay marka laga reebo.

Odayaasha eey soo barbaariyeen gumeesta-yaasha reer yurub ee buugaagta qorayoow, Afrika asalkeedii hore ilaa maanta meelaha qaar weli waa dhul hoowd ah cidna eeysan deganeeyn
Colaadaha dhexdeena ah Cariish baa ku basbeeli jiray , masaajid qurxoon & Kaniisad sida qasri laga dhigay .
Dhul boob lagu dagaalamay qoom hebel ayaa lasikiyay waa cudur galbeedka laga yiqiinay, balse geeska lagama aqoonin
Shalay markoow gumeestaha baxaayay shacabkeena ma badneeyn midaas baa daliil kuugu filan, xagee ku fidnay bal iisheeg.

==========

#aqriso Buuga lagu magacaabo.
"TAARIIKHDA SOMALIDA.Ilbaxnimadii Adal & Sooyaalkii Soomaaliyeed."
xogbadan ayoow soo uruuriyay , balse qof qalinka qabsaday qalad lagama waayo,quraafaad badan ayoow qalinkiisa qorayaa,caqliga aqristahiisa qadarin mabasiinin.

xiliyadii danbe wixii dhacay ayoow xooga saarayaa Buugiisaas .1500-1700-1800-1900-1980.
cilmiga taariikhda qofwalba qeeyb ayoow xooga saaraa.ZEEYLICI baan xooga saarnay ,800 oo sano kahor in aan kaaga soo waramo.
==========

#ahla,alqraan.
[LATUSALUNA YOWMA IDIN CANI NACIM]
cunto lacunay lagana dhergay hal maanin hadii lees weeydiinaayo cilmiga lagusiiyay miyaanan laguweydiin doonin kaasoo aad qabri lageli doontid adigoon wax dhaxal ah ugabategin umadaada.

==========
#QALIN DAARKA QORAAGA SOOMAALIYEED.
-matahay qoraa ?.
mawadataa,qalin ?
Buugaagta aad aqrisatid PDF miyeey ubadan yihiin mise?.
hadii jawaabtaada haa tahay waxaan kuleeyahay isxilqaan oo buugaagta aad qortay qaar kamid ah bulshadadaada
bilaash kusii, waa kuu sadaqo iyagana cilmi haka kororsadaano.
(waa hadii aatahay qof jeebkiisa ladan yahay)
==========
#afagaallo & Owrkacirka,Laxaha,
afgaal waa luqunta geela kana muuqato.cirka
asal ahaan Lahjada Maayga ayaana laga keenay ereygaas waa sideey aniga ilatahaye.
-Afmaayga aayar aayar boow Afsoomaaliga kale ugu milmi rabaa aan tusaale kaasiiyo arinkaas.
"sheey adreere ah "
DAREER ,waxaa loola jeedaa soco.

==========

#QABIILKA DABBARE.
xukuumad iskeed uga madax banaan Soomaalida ayeey eheed,
Qabiilka DIGIL&MIRIFLE inta lahjada maayga ku hadasho ayeey
madax u ahaayeen kadib ayeey kusoo biireen dowlada Soomaalida.
sidookale DAAROOD .
Qabiilkaas Daaarood,DAL & DAD ayeey ahaayeen
Dalkaasoo ladhihi jiray DAARAD,sidaan sare kusoo sheegnay
daliilkeedana QARIIDADA AYAAD KA DHEX ARKI KARTAY.
sida iimuuqato waxaa midoowbay , xukuumada DAAROOD &
DABARRE & Owdal sidaas beey Doowlad Soomaali leedahay ku
dhalatay kana talisay RAAS KANBOONI & RAAS CASEEYR.
==========
#ISAAQ &DIINFAAFINTA .(1)
Culimo badan iyo xertooda ayaa soo bexeen
waxeey usooguureen dhinaca Beeydhabo diinta ayeey ku faafiyeen.
halkaas ayeey iska degeen hadana waaba Qabiil dhan oo la yaqaano
.qisada nuucaas ah waan maqlay waana aqriyay
balse miisaanka caqliga hadii lasaaro qisadaas waa sida Baraf Deb loo
dhaweeyay
durba weey dhalaashaa been aanan soconeeynin waa midaas.
DIGIL& MIRIFLE ayaa looyaqaanaa maanta
shalayna waxaa looyaqiinay DAWARRE/DAWAARRO.
800 sano kahor in eey Islaam ahaayeen ayaan Buugaagta ku heeynaa
weliba BARBAR ama Somali
ayaa Buugaagtaas qeeyb ahaan qoreen
Zeeylici ayaa kamid ah .

Qabiilka ISAAQ aniga oon ugefin waa qabiil magaca oow lahaan jiray laga bedelay cilmibaaris dhab in lagu sameeyo (DNA) in lagaqaado jufo walba, 50 wiil oo kamid ah ayaa fiican .
sidookale Qabiilada soomaaliyeed .
sheekada kudhisan Diinta ayeey beeydhabo gaarsiiyeen cida faafisay waa caruurtii GUMEESTAHA ee cilmiga taariikhda dhanka galbeedka udoontay.ninka faafiya OROMADA ayaa Axmad Gureey diinta soogeliyay
Beeydhabo in eey Gaalo deganeed in oow kaaga dhigo halayaabin .
Buugaagta ka hadasho Taariikhda eeyna qoreen Gumeestayaasha ama Jiilkii oow gumeestaha wax soobaray
aqriska Buugaagtaas waxaa kaaga fiican in aad aqrisato INJIIL& TOOWREED.
waayo in wax laga bedelay waad hubtaa .

---

(1)Buug ayaa laga qoray Odayga dhalay ISAAQ ,buugaas magaciisa maxusuusto balse "DAHABKII LAGU AASAY MEEYDH"in cinwaankiisa sidaas yahay baan filayaa, waan aqristay sheeka xariirta halkaas lagu qoray balse REER HARGEEYSA
waa iyaga cida aan ka bartay wax walba in aqliga loo bandhigo hadii oow diidana daaqada lagaba tuuro , Buugaas aqligaa diiday waxa ku qoran , SHIICO NIMO hadii aanan lagu faafineeynin wax nuxur ah oo xaqiiqo ah kuma qorna halkaas.
2014 ayaa laqoray .Buugaas , si aan urumeeysano xogta ku qoran,Buugaas Buugaagta laga soo minguuriyay xogta kuqoran halkaas Bulshada halala wadaago PDF ahaan haloo soobandhigo. Qoraa aanan laba aqoonin xogtiisa Bulshada yaanan lagu beer laxawsanin ,AQLIGAA TOOSH INOO AH .

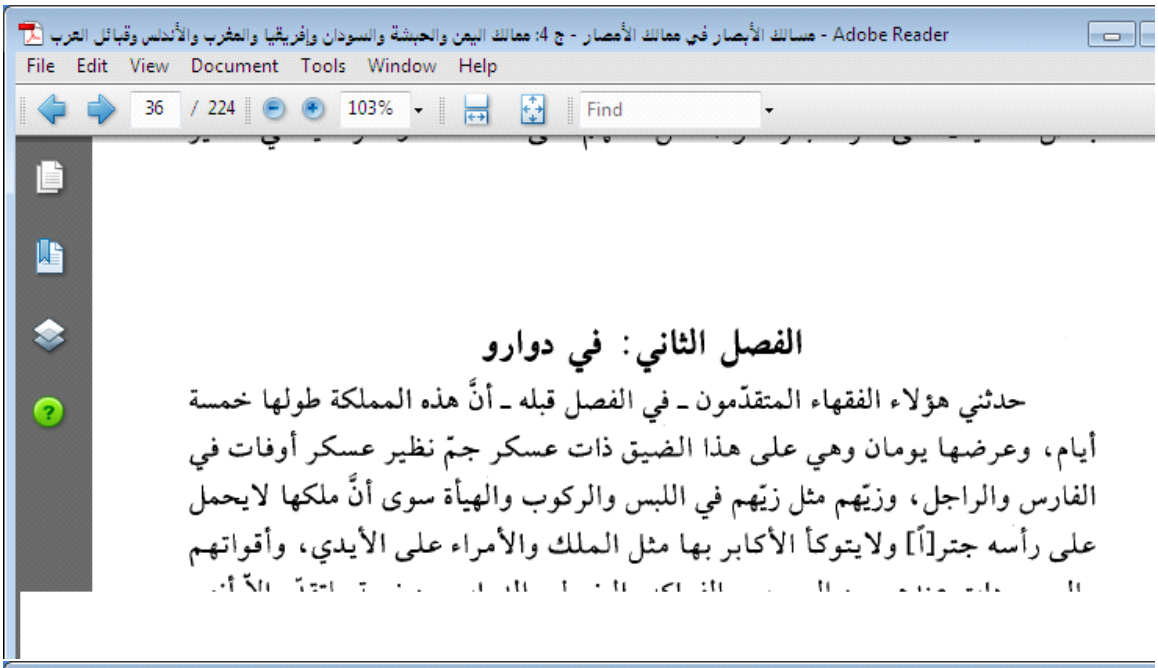

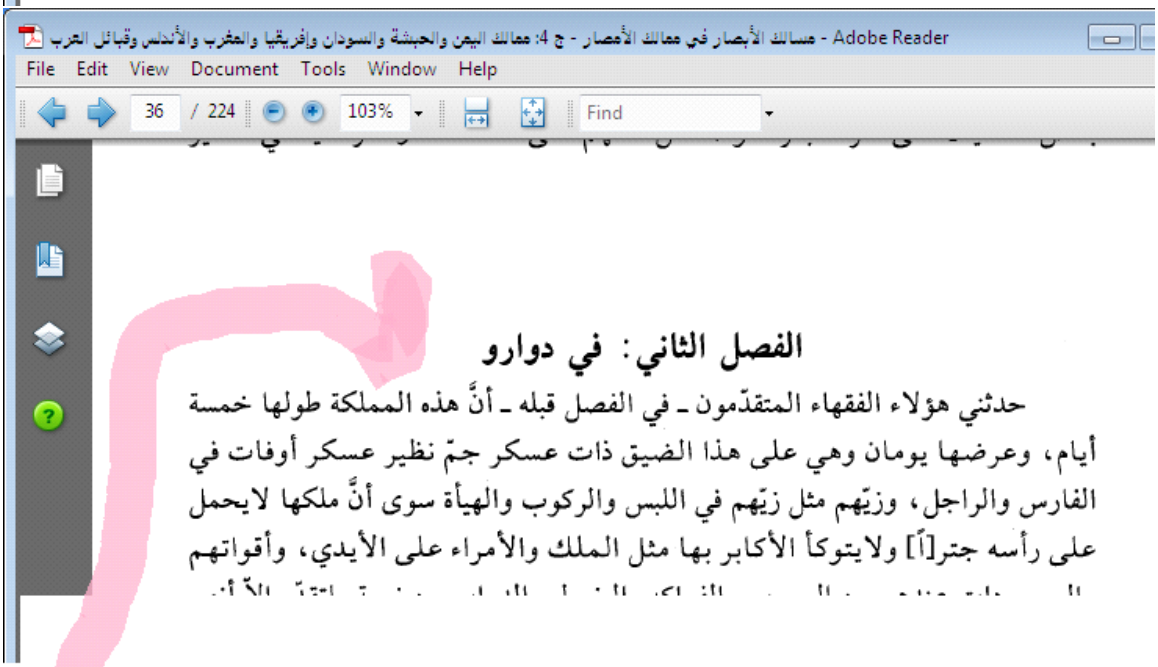

QABIILKA ,DABBARE

#DAWARRE & magaalada DIRIDHABE

maxaa ka dhexeeyo?
#Qabiilka DIR & DAWARRE maxaaka dhexeeyo?.
inta aanan arimahaas uguda gelin waxaan baraarujinayaa
Qorayaasha FIRINJIGA ah weligood Buugaagta Carabta ayeey kasoo qaadan jireen erey bixinta Umadaha geeska degan .
tusaale: Xabasha, ayeey Af-laatiin ka dhigeen waxeeyna uqoreen "ABASIINIYA"
waa Giriiga kuwa qaabkaas uqoray.
GACANKA BARBAR ama (Khaliij al Barbar)
waayadaan danbe Cadan beey siiyeen .
-xagee wax kaqaldameen?.
magaalada DIRIDHABE.
carabtii waxeey uqoreen :DABARAH ,DAAWA"
markeey halkaas joogto JUQURAAFIYIINTA reer Galbeedka ayaa ereygii siidhabjiyay waxeeyna
uqorteen ,DAWAARA.
xiliyadaan danbe hadii aad ka baartid magaalo magacaas wadato kama soo dhex heleeysid , ITOOBIYA, SOMAALIYA,
ERETERIYA, dhamaantood.
-sheekh Zeeylici Boqortooyada oow inoosheegaayo ee wadato magaca "DAWAARO"
waxeey noqonkartaa DIRIDHABE.
waana magaalo SOOMAALIYEED.
Qabiilka Direed & Digil halka eey iskaga soodhacaan ayaa halkaas ah .
Dir waxaa leesku dhahaa ISAAQ & CIISE & Ilmo Gudubiirsi.
Raxanweeyn iyagana waa dalad weeyn oo Qabiilo badan ku mideeysan yihiin .
Qabiilka DABARRE , asal ahaan galbeedka ayoow deegaankiisa ahaay DIRIDHABE , ustuuro waxaaa jirto arinkaas tilmaantay oo waxeey dhahaan

Qabiilka Isaaq qeeyb kamid ah Digil& Mirifle ayeey kamid yihiin kuwaas latilmaamayo waa uun DAWARRE.
-Oday waxaa jiro Buugaag qoray balse aanan sheegeeynin magaciisa ,waxoow Buugiisa ku sheegay
in Qabiilka Dabarre waagoodii hore degi jireen dhulka Soomaali galbeed.Ogaadeeniya.

#DHAQANKA CIISAHA
#Caada dhaqameedka foosha xun ee CIISAHA leeyahay .
ilkaha ayeey qorqortaan kuwooda BADAWDA ah ,waayadaan danbe in eey ka waantoobeen ayeey ubadantahay
Islaamkana sifiican loo fahmay.
Tariikh yahanada markeey arkaan wiilka Ilkaha soofeestay waxeey moodi jireen in oow dadka cuni rabo.
dhulka Ciisaha & Canfarta & Amxaarkaba, Cag lama soo dhigi jirin dhul mareenada Xeebaha ayeey warbixintooda
ka diyaarin jireen , reer galbeedkana waxeey Carabta qoraan ayeey sii tarjuman jireen .
waxyaabo badan oo quraafaad ah ayeey naga aamineen aduunka .
laba qolo ayaa dhulkaas imaanjirtay Baadari lagasoo diray Masar una socdo inoow Amxaarka baro Diintiisa.
Wadaad lagasoo diray Masar Azhar una socdo in Soomaalida Diinta baro .
iyagaas waxeey qoraan ayaa aduunka sii aqrisan jireen .
Qoraaga weeyn ee lagu magacaabo MIQRIIZI Buugiisa oow kaga hadlaayo geeska afrika
waxoow qoray isagoo XAJKA joogo cida waxaas usheegtayne waa dadka Muslimiinta Xabashida ah .
--
#Ilka soofeeysiga Ciisaha, halsheey ayaan ka faa-iidi karnaa!

Mascuudi ayaa arinkaas sheegay in eey Ilkaha soofeestaan,
Kitaabka (Muruuj aldahab.1000 sano kahor laqoray)
Sinjiga Soomaali weliba Qabiil Soomaali in latilmaamo xiligaas sumad lagu aqoonsankaro.300 Hijrigana laga waramo arimahooda waa arin eey daneeynayaan dadka baaro sooyaalka Bulshooyinka.
-Qabiilka Dirta ah hadii laqanjaruufto Qureeysh baanahay ayeey banaanka layimaadaan.
waa runtood hadii latixraaco dhaqanka CIISAHA ee kudhisan Ilka qor-qorida qurux darteedna Ilkaha loodhuudhuubo sida Iliga Micida ah iyagoo loo ekeeysiinaayo , arinkaas Qureeyshta caan beey ku ahaanjireen. Nabiga ayaa mamnuucay
(WAL MUTAFALIJAATU)
Qabiilka Ciisaha Ratiga weey rartaan balse dushiisa in qof lasaaro weey diidaan shar in eey uga imaaneeyso ayeey ka aaminsan-yihiin. sidaas ayaana Kutubada kuqoran , arinkaasna waxoow daliil uyahay dhaqankii Qureeysh xiligii gaalnimadooda ,
Geela mid lasii deeyay ayaa jiray laga xarimay in dushiisa wax lasaaro, laga xoreeyay hoowl qabasho.
-Nabi Muxamad markoow dib uqabsaday magaaladiisa Maka qabiilka Qureeysh qeeybo badan in eey kasoo qaxeen ayaa suuragal ah, sida Saxaabada ugu soo qaxeen Xabashida. gaaladii Qureeysheed in markooda iyagana sooqaxeen waa suuragal.
Qabiil Soomaali ama Canfar ama Tigree Qureeysh sheeganaayo hadoow jiro waa suuragal in xiligaas usoo haajireen dhanka Soomaalida .
==========
#Daarood & DAWARRE ,

Doowladoodii maxaa Soomaalida looga qariyay qarniyaal badan ?.

-Gumeestaha maxoow uga hadli waayay arimahaan ,wax uga qori waayay, hadii eey runtahay sheekadaan aad soo bandhigtay hadeer.

-aqristoow waxaad ogaataa cidaas waxeey faafisaa Somalida waageel dhaqato intakalana waa ugaarsato, ingaa barnay sida looxirto dharka. tusaale ahaan Isaaqa beey jecelyihiin ineey kadhigaan 50 jufo oo dhexdooda dagaalamaayo si oowisaga
marwaba gogol nabdeed ugudhigo.
waaqeeybi ooxakun Somalida kalana sidaas boow kula dhaqmaayay. cudurka qabiilkana waa soojireen isaga makeenin waasida firqooyinka Islaamka.
-Sawirka eey somalida kabaxshaan waa wiil laba Maro xiran geelna lajoogo.
kuwii reer magaalka ahaa kutubada daabacay aaway?.
waxeey ku dhahayaan waa Carab dadkaas

=======

#Dowladihii dalka soomaray marna kamahadlin arimahaas aan soo bandhigay waayo qabiilka wiilashiisa cashuur kaqaado dalkana hakaaga difaaco cadaw. danta bulshadaas ama Qabiilkaasna dowlada ha uqabato waxa iyaga dantooda ah Zaman kaas lataagan yahay waa sidaas dowlda shuqul keeda. bal ufiirso UK gobolka Iskoodlaan ayaa dowlad ahaan jirtay warbaahin tooda kama waranto arimahaas AAYAR-LAAN,sidookale.
Qalinleeyda hoowshooda ayaa ah xaqa iftiinso waxaa aragtid sheeg hadiiba naftaada aadan ubaqeeynin.

- Abuu Hureeyra ayaayiri waxbadan oon ogahay waanka aamusay dabcan waa arimo siyaasad waxaas oow qariyay.
Sheekadaan weli waa ceeyriin ma bislaanin waa mid ubaahan sheekooyin lagu xoojinaayo . qabiiladaas Somaalida haka baxaano ujeedka sidaas maahan, balse waxaan arkay leen idinla wadaagay. Qalinkeeyga waa Qalin horaad, hadii eynoqoto inaan naqtiimiyo waxbadan ayaan saxayaa qabiilada dhankooda hadii eey qeeylo iiga timaado. waaqasab inaan waxbadan oo halkaan kuqoran in lanasakho kana masaxo. dhahana waan qaldanaay shalay anigoo ku kalsoon inaan maantaba qaldaneeyn .

==========
#Jiilkii gumeestaha ku soo hoos barbaaray .
ama jiilkii gumeestaha soo barbaariyay ama qabyaalada soo barbaarisay maxaad ku garankartaa?.
waxeey ka simanyihiin naceeybka OROMADA .
hadii lawaayo Oromo , hadhoow ayaad arkeeysaa isagoo reer hebel nacaladaayo ,weliba kuwaas waa Soomaali.
hansare maba lahan, haku hungoobin weligaa.hoos uunboow usocdaa .
JIILKA SAXWADA ISLAAMKA ku dhex barbaaray maxaad ku garataa iyaga?.
waxaad ku garataa JACEEYLKA DADKA &DALKA SOOMAALIYEED ,BAD&WEBI,BUUR&DHAGAX,BEER&XOOLO.
BEEL &JILIB hoose Qabiilada Soomaalida oo lawada jeclaado ,deriskeena Oromada &inta Islaamka nala sheegato

oo uurka laga jeclaado Islaamnimada dhabta ah waa midaas.ubadka SAXWADA BARBAARISAY SIDAAS
BAAD KU GARATAA .
[*RABANAA LAATAJCAL FII QULUUBINAA GILAN LI LADIINA ,AAMANUU*]

Qofka Islaamka dhab uqaatay caqiidadiisa waa midaas.
-waan kula dhashay, aan ku qalee kaalay markeey noqoto ogobeey qoorta kuuma soo dhigto.
Khawaarij baan ladagaala-meeynaa balse Qabiil ama Qoomiyad lama dagaashanin .
safka Khawaarijta & safka Doowlada Soomaaliyeed waxaa ku kala sugan laba wiil oo wada dhalatay isku hooyo isku Aabe wada dhaleen, fikir beey ku kala tageen ,qofkaanan midaas fahansaneen si aan wax ufahamsiino garan meeyno.
==========
#calaamadaha lagu yaqaano calmaaniga.
Diraca Dumarka oo lagu mashquulo wax laga sheego .
"Waziir Shukaale " ayeey dheheen gabadhii loo magacaabay xilka waziirnimo xijaabka eey xiran tahay dartiis ayeeyna sidaas u dheheen.
qof sabar badan oo ahlu diin ah ayeey eheed ,weey iskaga aamustay kuwaas.
isla kuwii ayaa waxeey wax ka sheegeen weriye caan ah , balse xoogaa wadaadnimo lagu tuhmaayo
(weriye soomaaliyeed oo diinta alif ilaa Ya taqasuskeeda leh weli maba aanan arkin)
ayeey aflagaadeeyeen ,dhinaca diinta hadii laga eego waaba amaan balse iyaga ayaa mooday aflagaado
wexeey dheheen habel iyo hooyadiis waa wadaado ,Hooyadiis xijaab ayeey wadanjirtay .

mudo ayoow u aamusnaay maalin dhaweeyd ayoow usoo jawaabay ,waxoow yiri Weriyaha "waa runtiin markaan aqliyeestay Hooyadeey waaba xijaabneed"
- Aqristoow bal kawaran Nin Amxaar ah hadii aan ku caayo AMXAARKA ,Canjeerada ayoow cunaa , ku quraacdaa!.
wax lala yaabo soow maahan hadalkaas .
-walaashaa ayaa xijaab wadato, wax xuna maahan, Weriyaha calmaaniga ah ee caayda faafiyayoow.
maxaa caay looga dhigayaa shukada ?
mise waaba lagaqaday sooyaalka bulshada Soomaaliyeed.
Ibnu Batuuta markoow Muqdisho tegay laguna soo dhaweeyay Masjidka XAMAR WEEYNE
Dumarka halkaas joogay Shukooyin miyeey wateen mise?.
---

ma xusuusataa GABAY!

Barashada dalkaagaa
Horta laga bogtaayoo
Beryo laysku hawlaa
Dhulku baaxad sooriyo
Banaan miidhan weeyaan
Ama waa bus iyo oon
Ninka buug ku haystow
Beentaada weeyaan
Balcad Jawhar Shalanbood
Barakada Qoryooley

Waxa canab bislaadee
Baydhabo u gaar tahay.....
==========
#Abgaal cirifyada kama dego Soomaaliya calooshoow ka deganyahay caloolna waa in eey caadil ahaataa ,cuntooyin kala nuuc ah waa in eey cuntaa si jirka nafaqo & burutiin loo siiyo
Abgaal Buugaag cadaalad lagu falanqeeyo waa inoow qoraa , caafimaadka bulshdana ka shaqeeyaa.

#Afkaar isku dhafan .
sida cuntada isku dhafan baan kusiiyay
AhluXadiis, AhluQuraan ,xoogaa taariiq ah
xoogaa ku saabsan arimaha dhaqaalaha.
Mascuudi ayaan kaga deyday qaabqoraalka
Buugaan ,ama maqaalkaan.
waxaan sidaas usameeyay si aadan u gu dhex caajisin
hal moowduuc.
Abwaan Maki xaaji-Banaadir
waxoow maanso kusheegay"hibada yaan lamasuugin
maankayoow caburnaanin "
moowduucyada aan kudhex qoray maqaalkaan
aadbaan ugu hagarbaxay waxba kama aanan hagranin
==========
#dagaalka qalin ahaan loola dagaala maayo khawaariijta waxaa qeeyb weeyn kaqaqtay qoraaga lagu magacaabo,Cabdullaahi Janno.
Qisooyin qiyaali lamoodo, balse nolosha Soomaalida ee maanta lagu soobandhigaayo waa ninka Maankiisa ka curiyay.intaan aqriyay isagaa nambarka koowaad ah.suugaanleeyda iyagana Abwaan Guure & kooxda QEEYLADHAAN.

Weriyayaasha iyaga dhiigooda ayaaba qubanaayo mudo 16 Sano ah khawaarij baana ugubadan inta daadisay dhiigooda.
C/lahi,jano markaan aqriyo maqaaladiisa,ayaan dhahaa,ma uurkubaalaa, ma afkeeygoow kalabaxay oraahdaas.
-Cilmigaan,waajiray balse Soomaalida dhexdeeda waxoow ka ahaay wax Naagaha loogu calaacalo Buugaagta caashaqa kawaranto ayaa looyaqiinay.
Kor ayaa looqaaday cilmigaas Khiyaaliga ah
Waxaana lagaarsiiyay nolosha bulshada inlagaga waramo.
Qolo walba weey adeegsataa shuuciyadaa adeegsato,kuwa kasoo horjeedaa adeegsadaan, wadaadkaa adeegsado.dhaqaala-yahankaa adeegaado,Buug lagumagacaabo "Yatoobiya" ayaajiro cilmigaan ayeey adeegsadeen marka laga hadlaayo Buugaas.
-Aniga waan adeegsadaa weliba sixaddhaafah. afkaarta kooxdeena anigoo kaa iibinaayo. Axaadiisna waan soodaliishanayaa sidookale Aayadaha quraanka,waana wax aan aaminsanahay waxaas aan curinaayo.
-Cilmigaan qaabka oow ushaqeeyo ayaa ah ,qiso ayaa lagaaga sheekeeynayaa waana qisodhabah taariikh waaye, halqofkuma dhicin dadbadan qisadooda ayaa lasoo uruuriyay sheeko gaaban laga soodhigay.

-sheekadaan curinta ah ayaan ku soo`afmeerayaa. kadibna C/llaahi Jano ayaan qoraalkiisa kuusoo bandhigayaa,sida oow u karbaashayo Khawaarijta.

#Diinta islaamka waasida geed weeyn oo baxay miro badan kala midab gedisan dhulka kudaadiyay, Canbo Babaay Moos Qare. Adiga mataqaanid sida looga soodhex baarto dalagaas badan ee meesha daadsan qofbaa taqasuskeeda leh adigana ku kalsoontahay.Madaawaadka Geedaha qofbaad ku aamintay, quraacdana karin teeda sidaas silamid ah.

==========

-QISO:

#Qol ayuu hoosta ka soo xirtay. Magaciisu waa Shiikh Halaage.qiso ayoow nooga sheekeey nayaa ku saabsan qaabka oow utashkiiliyo dhalinyarada maankooda ladhaqay.

-Markii aan u tegay dhallinyartii waxaan u akhriyay qudbad. Waan is oohiyay. Oo diif iyo dhareer iska keenay. Nashiidooyin af-Carabi ahna ku tuurtay. I aamin, dhallinyarada waxaa ku badan kuwo markii ay nashiido maqlaan **bururo** oo isu maleeyo inay Jannada dhex joogaan. Miyaadan arkin in Youtube-ka aan soo gelinno filimo gaagaaban oo ku saabsan mujaahidiinta? Ma maqashay nashiidada ku kor duuban? Soo xaadda kuma istaageyso? Ka warran haddee dhallinyarada lagu dul akhriyo nashiidooyinkaas subax iyo galab?

“Way bururaan. Oo ay weyraxaan. Markii ay heerkaas marayaan, oo labo nashiido iyo labo kalmadood oo af-Carabi ah lagu tuurto, ayaa laga dhammeystaa dantii laga lahaa. Markii ay ii jilcaan ayay u tartarmaan inay is qarxiyaan. Markaasaan u qori tuuraa, oo hal mid baa ku guuleysta fulinta camaliyadda barakeysan. Maxaadse igu taqaan? Hadba doc ayaan ka soo galaa—oo waxaan u sheegaa been, istaqfirullaah, been ma ahee waxaan u sheegaa hadal xeel ah li’anna dagaalku waa xeel. Tusaale, camaliyaddii.

#Intaas waa intoow ka sheegay qoraaga. balse cudurkaan bururka ah bulshadeena waa kubadanyahay, Aduunkana waa nalaqabaa waxinoo gaarah nagu kooban maahan. tusaalooyin baan soobandhigayaa.

- Heesaaga Mareekan Meeykal Jagsan markow hesayo dadbadan ayaa ladaato qiirodarted.

-Adeer SOOOMOOW Xertiisa marka cabaar lawado digriga dadbaa miirkaba katagaa.

-Heesaha wadaniga ah marka latumaayo siiba Qeyladhaan. askarta wey ladaataan xamaasada,lees xusuusiyay Ciziga Soomaalinimo.

-Carabtiihore marka dhoowr beeyd laqaado heesaha agtooda qiimaha kaleh weey miirbeeli jireen.sida kuqoran,Buuga Alagaanii""

-Qabiilka Biyamaalka weey bururaan marka eey shiraayaan ciida istunka.sidookale Jareerta iyo Banaadiriga

-Raxanweeynta sidaasbeey yihiin iyagana Saarka markeey ciyaarayaan. hadii aan hadalka dhabahaan usheegno dadkaan Alle & Dal jaceeyl kama ahan. balse burur waaye waxa haayo.siiba beryahaan Digil ayaa kubadan saaxada buruka.

shalayna isagoo SAAR ku dhacay ayoow miirka ka tegi jiray maantana Nashiido Carbeed ayoow maankiisa la doorsoomay.

-Masiixiyada oohintooda badan sida qof bururay beey ahaayeen, Quraankaa lagu ceebeeyay alle barigooda burur & baroor beey ubadnaayeen.

-bururka siyaasiga Baraha-bulshada. dad la bursan siyaasiga. siiba maalmaha doorashooyinka soo dhawyihiin.

-Hal baaquli & bar codad ka buuxaan hadakahor beeshiina soow ma amaahinin inaad soogudiin baaleydinka doonahayaa Somali baa ku maahmaahday"saxan,saxan ku gud saanna,saankugud"

Siyaasiga bururkiisa waasidaas

-burur nagucusub ayaa yimid waana Banooni, qof aann qadeeynin ayaa1000shilin shaxaad kuhelaayo Shaneemoow ku gelayaa kasocoto Banooni wiil Yurub joogo ciyaaraayo bururigadheh Banooniga, baahida lagu daawaday.

Caawane inoowsan casheeynin ubadi waxoow shaxaad ku soohelo Shaaruu-khaan ayaa ka siiqaato shaneemo Hindi ayoow daawanaa Filimcusub, Cod soomaali lagutarjumay daawashadeed.
Caloosha ha marnaatee fiirso filimka.Cayaarta ha kabaaqanin Bururka noocaas ahna waajiraa.
-Buugeenaan baalyare waaye,xog intaas kasiibadan hadii aad ubaahantahay Buugeena weeyn baalashiisa badanyihiin kaas aqriso kan waamid cusub.

==========

QORE: ZEEYLAC,BAALI.

>>> LASOCO QEEYBTA KALE <<<